

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

БЄЛЯЄВА Олена Павлівна

УДК 351:37.07

**МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ
В УПРАВЛІННІ ФАХОВОЮ ПЕРЕДВИЩОЮ ОСВІТОЮ**

25.00.02 – механізми державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук
з державного управління

ХАРКІВ – 2021

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Національному університеті цивільного захисту України.

Науковий керівник –

кандидат наук з державного управління, доцент
ЛУЦЕНКО Світлана Миколаївна,
Комунальний заклад Сумський обласний
інститут післядипломної педагогічної освіти,
доцент кафедри педагогіки, спеціальної освіти
та менеджменту.

Офіційні опоненти:

доктор наук з державного управління, професор
МОРОЗ Володимир Михайлович,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
завідувач кафедри соціології та політології;

кандидат наук з державного управління, доцент
САВЧЕНКО Ілля Григорович,
Харківський торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-
економічного університету, доцент кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного
підприємництва.

Захист відбудеться «11» травня 2021 р. об 14.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03 Національного університету цивільного захисту України за адресою: 61024, м. Харків, вул. Лермонтовська, 28, зал засідань (1-й поверх).

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Національного університету цивільного захисту України за адресою: 61023, м. Харків, вул. Чернишевська, 94.

Автореферат розісланий «9» квітня 2021 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Н.С. Грабар

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Реформаційні зміни в Україні, які відбуваються в її соціально-економічній сфері загалом і в освітній зокрема вимагають реалізації дієвого державно-громадської взаємодії в управлінні закладами фахової передвищої освіти. Застосування оновлених підходів та методів державно-громадської взаємодії в управлінні у сфері професійної підготовки конкурентноспроможних фахівців, здатних забезпечувати власне та загальнодержавне, соціально-економічне зростання є одним із основних інструментів забезпечення якості вищої освіти. Тісна взаємодія освіти з наукою має сприяти академічній мобільності студентів і визнанню дипломів українських закладів вищої освіти у Європейському просторі вищої освіти.

Міжнародний контекст законодавства у сфері освіти визначається, перше, умовами Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, іншими країнами про співробітництво в галузі освіти, що передбачають співробітництво в галузі вищої освіти, зокрема, з метою: реформування та модернізації системи вищої освіти; сприяння зближенню у сфері вищої освіти, яке відбувається в рамках Болонського процесу; підвищення якості та важливості вищої освіти; поглиблення співробітництва між вищими навчальними закладами; розширення можливостей вищих навчальних закладів; активізації мобільності студентів та викладачів; спрощення доступу до отримання вищої освіти. Ці ж підходи стосуються фахової передвищої освіти.

Державно-громадська взаємодія в управлінні в означеній сфері повинна передбачати швидке й адекватне реагування на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища. Важливим документом є Паризьке Комюніке 2018 року Європейського простору вищої освіти, до якого України приєдналася у 2005 р. Фундаментальними цінностями, які становлять основу Європейського простору вищої освіти, разом із академічною свободою і доброчесністю, участю студентів і працівників у врядуванні вищої освіти, громадянською відповідальністю вищої освіти й за вищу освіту зазначається інституціональна автономія, посилення соціальної інклюзії як важливого інструменту консолідації суспільства, а також драйвера для сприяння відкриттю й розвитку талантів.

У науковому вирішенні даних завдань визначальне місце належить обґрунтуванню механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні освітнім процесом закладів фахової передвищої освіти. Світова практика свідчить про те, що в другій половині XX – початку XXI ст. невід’ємним компонентом суспільних відносин стала співпраця держави та громади, важливість спільного управління освітою. Для здійснення ефективного управління, керівництва інноваційними процесами в освіті, розроблення та впровадження інноваційних проєктів необхідні висококваліфіковані фахівці. Формування конкурентноспроможної економіки, загострення конкуренції на внутрішньому та зовнішніх ринках потребує від кадрів більш високого рівня кваліфікації, здатності до ризику генерування нових ідей і прояву творчості,

готовності до змін та збільшення відповідальності. У цих умовах особливо зростає роль закладів фахової передвищої освіти та якості надання ними освітніх послуг.

Науково-методологічним аспектам державного регулювання освітньої сфери присвячені роботи вчених О. Антонюка, В. Бакуменка, О. Батанова, В. Гриценко, Ю. Журавльової, В. Коврегін, А. Кобця, В. Кременя, В. Лугового, В. Мороза, В. Огаренка, І. Савченка та ін.

Значний внесок у дослідження та розвиток теорії та методології державного управління внесли сучасні дослідники, а саме: В. Бесчастний, О. Дацій, С. Домбровська, А. О. Дегтяр, О. Крюков, В. Садковий, В. Сиченко та інші.

Інформаційно-аналітична діяльність органів влади, роль інформації у процесі прийняття державно-управлінських рішень досліджували такі вчені, як В. Дзюндзюк, С. Луценко, Ю. Машкаров, Н. Нижник, А. Панчук, О. Радченко та ін.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (ДР № 0115U002035), що розробляється навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України. Конкретно дисертанткою обґрунтовано підходи до оптимізації державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою України та визначено шляхи підвищення ефективності цих механізмів в умовах залежності від запитів громадського сектору.

Мета і завдання роботи. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення сучасних механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення наступних

завдань:

- систематизувати теоретичні підходи до понять «механізми державно–громадського управління» та «механізми державно–громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою»;
- проаналізувати функції влади під час взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою та розкрити особливості державно-громадської взаємодії в умовах децентралізації влади;
- узагальнити закордонний досвід державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою;
- провести аналіз нормативно-правової бази у сфері державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою в Україні;
- виявити проблемні аспекти у системі розвитку державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою;

– розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення механізмів державно–громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою.

Об’єкт дослідження – публічне управління розвитком фаховою передвищою освітою.

Предмет дослідження – механізми державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою України.

Методи дослідження. Для досягнення зазначеної вище мети дослідження і вирішення поставлених завдань широко використовувалися загальні та спеціальні методи наукового пізнання.

Методологічну основу роботи становлять загальнонаукові прийоми досліджень і спеціальні методи, що ґрунтуються на сучасних наукових засадах управлінської, економічної і споріднених з ними наук. В основу методології дослідження було покладено системний підхід, методологічна специфіка якого визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об’єкта і механізмів, що її забезпечують, на виділення різноманітних типів зв’язків складного об’єкта і зведення їх у єдину теоретичну картину.

Метод порівняльного аналізу надав можливість проаналізувати механізми державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою в Україні. Статистичний метод дав змогу розкрити стан досліджуваного об’єкта; були використані також інші методи наукового дослідження: прогностичний метод, за допомогою якого визначено більш віддалені перспективи його розвитку; теоретико-концептуальний метод, що визначив напрям дослідження, втілений в аналізі функцій, структури та параметрів об’єкта, та дав змогу позначити, осмислити, описати та порівняти роль державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою в Україні, уточнити їх функції в діяльності кожної з підсистем, оцінити результати управлінського впливу, виявити механізми й перспективи.

Інформаційну базу дисертаційного дослідження становили нормативно-правові акти, праці зарубіжних і вітчизняних учених, Інтернет-ресурси, статистична інформація Державного комітету статистики України та інших центральних органів виконавчої влади.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою в Україні.

При цьому наукова новизна конкретизується в таких положеннях:

вперше:

- визначено напрями удосконалення державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою та запропоновано науково обґрунтовану компонентну структуру побудови механізмів державно-громадської взаємодії у сфері управління фаховою передвищою освітою, а саме: реалізація механізмів демократизації через взаємодію органів публічної влади й громадянського суспільства з метою ефективної

функціональної діяльності закладів фахової передвищої освіти;

удосконалено:

- підходи до механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою, які включають активне використання інноваційних технологій, і на відміну від азійської та європейської моделей можуть здійснюватися у будь-якій формі, що дозволяє управляти системою фахової передвищої освіти за рахунок гнучких зворотніх зв'язків, включає організацію освітніх послуг; розвиток адаптивних якостей особи студента; створення умов співпраці держави і громади для задоволення запитів громадського сектору;

- застосування інституційного механізму державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою, що дало можливість здійснити вибір системи зв'язків і соціальних норм в умовах переходу до загальносвітових основ економічного розвитку держави з урахуванням кон'юнктури ринку праці та обґрунтувати управління потенціалом закладів фахової передвищої освіти на різних рівнях та його вплив на процеси становлення та реформування освітньої політики закладів освіти;

дістало подальшого розвитку:

- теоретичний підхід до показників ефективності фахової передвищої освіти в умовах розвитку інформаційного суспільства, як цілісної системи принципів ефективного функціонування структур фахової передвищої освіти, що включає принцип легітимності структур, культурно-генеративний принцип, принцип узгодженості соціально-універсальної і особової орієнтацій фахової освіти, принцип професійної підготовки в структурах фахової передвищої освіти;

- систематизація закордонного досвіду державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою освітою й модернізація нормативного та інформаційно-організаційного механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою через сформовані стратегічні потреби в освіті, які реалізуються повністю та напрями розвитку кадрового потенціалу, через запропоновану систему рекомендацій з інтенсифікації освітнього процесу, а також підготовки суттєво нових управлінських кадрів до роботи в системі фахової передвищої освіти.

Практичне значення одержаних результатів. Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів влади при формуванні Концепцій з розвитку державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою.

Теоретичні положення та наукові результати дослідження роботи було використано у практичній діяльності центральних та регіональних органів влади з метою удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення, а також в освітньому процесі у закладах фахової передвищої освіти при викладанні курсів, пов'язаних з державним управлінням, інформаційною політикою, при підготовці спеціалістів, магістрів державного управління, в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців,

викладачів та посадових осіб органів місцевого самоврядування, при підготовці науково-методичної літератури.

Запропоновані автором підходи до використання науково-методичної бази щодо вдосконалення державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою було впроваджено у діяльність закладів освіти. Сформовану модель державної та громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою, положення, висновки та рекомендації використані в діяльності Управління державної служби якості освіти у Сумській області (Довідка № 01 – 20/934 від 04.12.2020 р.), Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації (Довідка № 01 – 15/6106 від 07.12.2020 р.), Департаменту культури, інформаційної політики та туризму Сумської обласної державної адміністрації (Довідка № 01 – 20/1111 від 08.12.2020 р.); у закладах вищої освіти Укоопспілки – «Полтавський університет економіки і торгівлі» (Довідка № 45 – 15/43 від 27.08.2020 р.); «Вінницький кооперативний інститут» (Довідка № 296 від 20.10.2020р.); у закладах фахової передвищої освіти – «Сумський коледж економіки і торгівлі» (Довідка № 151 від 10.09.2020 р.); «Житомирський кооперативний коледж бізнесу і права» (Довідка № 387 від 25.08.2020 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійною науковою працею, яка містить одержані автором нові теоретичні положення та наукові обґрунтовані результати, що розв'язують науково-практичне завдання щодо взаємодії держави і громади в управлінні фаховою передвищою освітою. У дисертації не використовувалися ідеї Луценко С. М., Цебро Я.І. у співавторстві з якими були оприлюднені окремі наукові праці.

Апробація результатів дисертації. Основні положення й результати дисертаційного дослідження доповідались та обговорювались на конференціях, семінарах, зокрема: Девятою міжрегіональною науково-практичною конференцією (г. Курск – 2012 р.), Регіональній науково-практичній конференції (14-15 листопада 2012 р. м. Суми), I Міжнародній науково – практичній конференції (14-16 березня 2013 у м. Суми), III Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін» (6-7 квітня 2016, м.Суми), III Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні інноваційні та інформаційні технології у розвитку суспільства» (3-4 липня 2016 р. м.Суми), III Міжнародній науково-практичній конференції «Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка» (8 грудня 2016 р. м.Суми), III Усеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції. (6-7 квітня 2019, м.Суми), IV Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції (28 травня 2020, м.Суми), XLV International Scientific and Practical Conference Spring Scientific meeting – 2020, III Міжнародній інтернет-конференції «Innovation in science : modern challenges» 25-26 травня 2020 р., Німеччина – Мюнхен, 2020.

Публікації. Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 20 наукових працях, у тому числі 6 статей у наукових фахових виданнях, із них 1 – стаття в зарубіжному виданні за фахом у колективній монографії, 14 – тез науково-практичних конференцій. Всього – 6 у.д.а.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 222 сторінки, в т. ч. 25 рисунків і 2 таблиці, список використаних джерел (195 найменування) – на 20 сторінках, 8 додатків – на 18 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи, визначено стан її наукової розробленості, з'ясовано зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, розкрито основні положення щодо наукової новизни, показано практичну значущість результатів дисертаційної роботи.

У першому розділі – Теоретичні основи державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою – визначено роль і принципи масштабних процесів, які передбачають політичні, економічні, соціальні та культурні зміни в Україні в період реформування. Окреслено систему демократичного світогляду і культури молоді та визначено одне з найбільш відповідальних і складних завдань сучасної гуманітарної політики, освіти і виховання, тому модернізація змісту освіти на сьогодні є однією з основних проблем перебудови освітньої системи в галузі фахової передвищої освіти в Україні.

Охарактеризовано сучасний стан державно-громадської взаємодії в управлінні закладом фахової передвищої освіти, визначено його ознаки, які виражені в структурних елементах, змісті діяльності суб'єктів, узгодженій співпраці органів державної влади та органів громадського самоврядування, які представляють інтереси держави, людини. Модель державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою заслуговує на впровадження у закладах вищої освіти у тому числі в закладах фахової передвищої освіти. Цей розвиток, як ми переконалися в ході дослідження, має базуватися на основах демократичних форм управління, засадами яких повинен стати діалог, партнерство і довіра.

Здійснено теоретичний аналіз наукових праць, що дало можливість розкрити особливості державно-громадської взаємодії в управлінні закладами вищої освіти в різні історичні періоди, з'ясувати відмінності та визначити методологічні підходи для дослідження.

З'ясовано, що процес становлення державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою має давнє коріння. Ретроспективний аналіз наукових джерел державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою освітою допоміг виявити динаміку виникнення закладів фахової освіти різного типу. На підтвердження цього наведено приклади, зокрема: активна участь представників громадськості у реформуванні та підтримці сфери освіти, співфінансуванні та матеріальній допомозі закладу фахової передвищої освіти з боку громад, звернення їх до державних

структур для вирішення питань організації й функціонування закладу фахової передвищої освіти. По-перше – перехідний період від державного управління до державно-громадської взаємодії в управлінні закладом фахової передвищої освіти можна вважати початком такої трансформації. По-друге, сутність поняття «управління» набуває нових аспектів, нової трансформації та практики, а при цьому й державно-громадська – ознак професіоналізації, лідерства.

Аналіз публікацій науковців дозволив уточнити склад механізму забезпечення державно-громадської взаємодії в управлінні, до якого належать методи, засоби, важелі та інструменти. На основі проведеного аналізу визначено, що нова система управління фаховою передвищою освітою поступово утверджується як державно-громадська. Метою державно-громадської взаємодії в управлінні освітою стає оптимальне поєднання державних та громадських засад в інтересах особистості, соціуму та влади, а основним завданням – перерозподіл контролю та управління на рівень освітнього закладу та громади, який дає можливість поєднати загальносуспільні інтереси, інтереси громади та інтереси кожної особистості, в результаті чого буде забезпечена демократизація державного управління освітою; задоволення потреб та інтересів учасників навчально-виховного процесу.

Головними принципами моделі державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою освітою є гуманізація, професіоналізм, науковість, адаптованість, цілеспрямованість, відкритість, толерантність тощо. Зміст державно-громадської взаємодії в управлінні полягає у організації діяльності його суб'єктів.

Публічне управління реалізується внутрішніми та зовнішніми функціями держави через його органи. Проблема полягає в адаптації законодавства України в освітній сфері до нових умов розвитку суспільства, передусім пов'язаних з побудовою демократичної держави.

Нормативно-правове поле системи вищої освіти визначається Конституцією України, завдання розвитку законодавства окреслюються Національною доктриною розвитку освіти, яка визначає систему концептуальних ідей та поглядів на стратегію і основні напрямки розвитку освіти.

У Законі України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 року, основною метою передвищої освіти встановлено підготовку конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях. Умови функціонування системи фахової передвищої освіти регулюються також Бюджетним кодексом, Кодексом законів про працю, Господарчим кодексом та іншими нормативними актами.

Отже, сучасний підхід до управління фаховою передвищою освітою потребує нових вимог, що виникають у галузі державно-громадської взаємодії; побудові взаємовідносин влади з громадськістю, симбіозі різних

засобів та ресурсів. Місія фахової передвищої освіти – забезпечення сталого інноваційного розвитку України через підготовку висококваліфікованих фахівців, створення та поширення знань, формування інтелектуального, соціального та духовного капіталу суспільства, готового до викликів майбутнього

У другому розділі – *Аналіз державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою на основі закордонного досвіду* – здійснено аналіз європейського та азійського досвіду педагогічного інноваційного маркетингу на ринку освітніх послуг. Обґрунтовано теоретичні аспекти механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні європейської та азійської системам управління освітою, новації та їх застосування їх під час управління фаховою передвищою освітою в Україні.

Досвід зарубіжних країн таких як США, Німеччина, Англія, Франція, свідчить про те, що інтенсивний розвиток освітнього середовища сприяє встановленню соціальних, політичних, культурних зв'язків у громадянському суспільстві. Порівняльний аналіз дозволив систематизувати та визначити характерні особливості взаємодії державного та громадського секторів в управлінні освітою. Визначено, що Україні необхідно будувати сучасну модель демократичного суспільства, у якому діяльність системи управління фаховою передвищою освітою не може бути ефективною без застосування і використання сучасних методів взаємодії влади і громади.

Демократизація і прозорість стали орієнтирами подальшого розвитку українського суспільства. Вони передбачають відкритість у діяльності державних органів, широку інформованість про прийняті рішення та їх виконання, надання громадянам, колективам і організаціям реальних гарантій щодо забезпечення їх інтересів.

Значне місце в моделі державно-громадської взаємодії в управлінні системою фахової освіти посіла структура заходів, яка забезпечує особистісно-орієнтований принцип освіти щодо підтримки розвитку освітніх закладів, удосконалення майстерності викладачів, створення умов для самореалізації студентської молоді, залучення громади до навчально-виховного процесу. Фактично органи громадського управління й самоврядування мають реалізовувати одну й ту саму мету – задоволення освітніх потреб та інтересів учасників освітнього процесу.

Розвиток фахової передвищої освіти в Україні зазнавав постійних змін, у якому взаємодіяли циклічні й лінійні тенденції. Періоди прискореної модернізації чергувалися з періодами стабілізації. Фахова передвища освіта була спрямована на підготовку активної самостійної особистості, члена громадянського суспільства.

Таким чином, фахова передвища освіта формує кваліфікованих фахівців, які б мали високі професійні якості, професійні компетентності від теоретичного навчання до практичного спрямування.

У розділі акцентовано увагу на тому, що процес розвитку державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою пройшов довгий шлях. Досліджено ретроспективу управління розвитком фахової

передвищої освіти в Україні. Зробивши теоретичні узагальнення сутності відповідних ключових понять, провідних дефініцій, ми дійшли висновку, що на сучасному етапі є потреба удосконалення моделі державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою, одночасно вважаємо, що варто активізувати та систематизувати роботу щодо формування нової спільноти – громадянського суспільства, яке здатне було б осмислювати суть нових форм управління, зміст, методи, а також було готове до співуправління, партнерської та довірчої взаємодії.

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що держава, будучи центральним інститутом влади, активно використовує відносини із громадськістю, зв'язує між собою державу і суспільство. Діяльність органів державної влади неможлива без такого компоненту, як зв'язок з громадськістю і засобами масової інформації.

Серед пріоритетних напрямів розвитку державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою в Україні визначено: створення умов для різних форм навчання, взаємодія громадських і державних органів влади усіх рівнів; забезпечення відкритості та збільшення різноманітності та кількості освітніх послуг.

Втілення нових форм організації освітнього процесу і управління охоплює кінцевий результат – впровадження нововведення з метою зміни об'єкту управління і отримання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного та іншого ефекту. Система інновацій та педагогічний маркетинг знаходять своє використання у будь-якій галузі як освіти так і господарства. (Рис. 1).

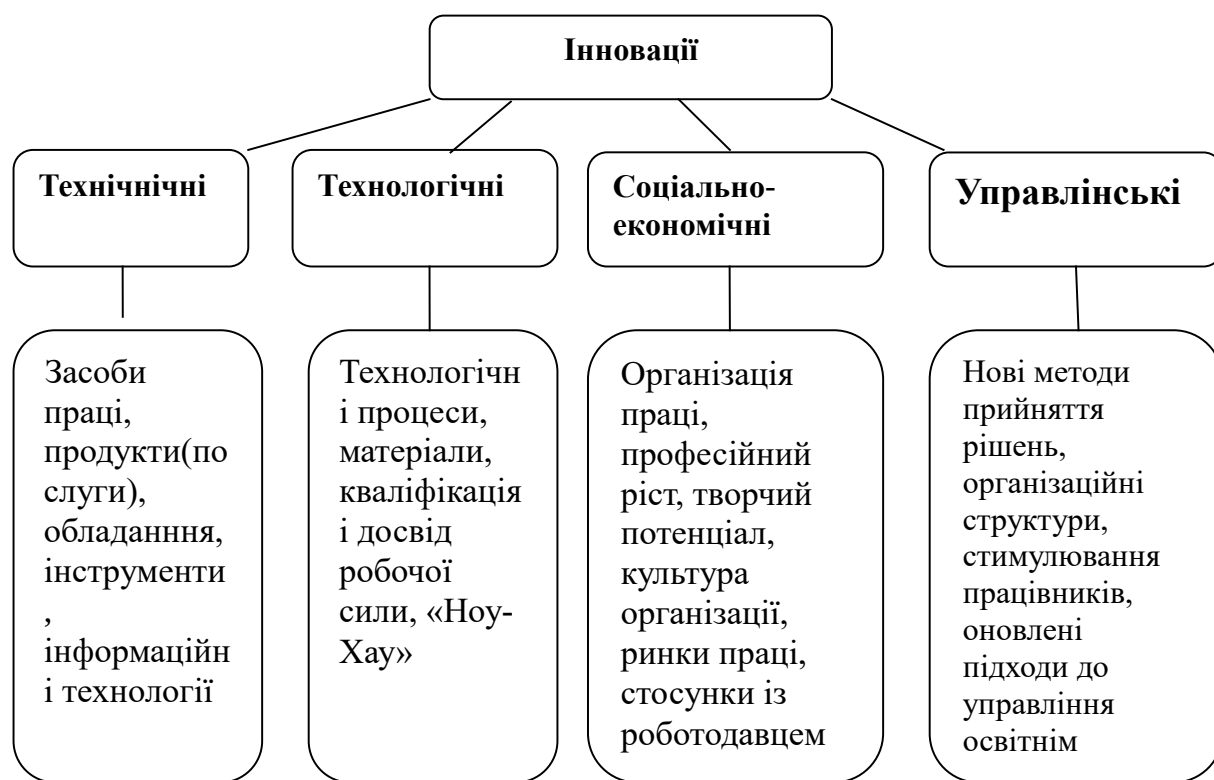

Рис. 1. Структура інновацій в управлінні фаховою передвищою освітою

У результаті використання інноваційних методів управління фаховою передвищою освітою очікується підвищення достовірності та оперативності прийняття конструктивних рішень, прозорості їх виконання, високий рівень контролю за їх здійсненням, зростання довіри суспільства та громади до діяльності органів управління освітою; забезпечення взаємодії громадського самоврядування і органів державної влади, забезпечення індивідуальних потреб здобувачів освіти щодо отримання високоякісної освіти в Україні.

На сучасному етапі розвитку фахової передвищої освіти в умовах реформування потрібні узгоджені дії усіх ешелонів публічної влади. На думку представників влади найбільш корисними для підвищення компетентнісного рівня викладачів, органів управління закладом освіти, потрібна тісна співпраця з країнами Європи та Азії. Найуспішніші освітні системи сьогодні у США й азійських країнах, і це два протилежні концепти. У США освітня система працює на те, щоб знайти талановитих дітей і розвинути їхні здібності. Азійські країни вважають, що обдарованою є кожна людина, і треба допомогти розвинутися кожному. Успішні країни відрізняються від інших не географічним розташуванням, багатством чи культурою. Virізняє їх гостре усвідомлення недоліків, а також уміння мобілізувати ресурси й інновації, щоб ці недоліки виправити.

Для більшості українців реалії життя в країнах Азії залишаються невідомими. Увесь світ переживає важке випробування, спричинене пандемією коронавірусу. У такі моменти питання освіти та надання освітніх послуг стає більш актуальним. Самоосвіта, дистанційне навчання, навіть добре організоване, не може повністю замінити безпосереднє спілкування з педагогом і в колективі. Адже спільна присутність і комунікація відкривають можливості краще відчувати свій стан у соціумі, безпосередньо реагувати на потреби в суспільстві, мотивуватися до навчання, застосовувати освітні технології, які потребують активної співпраці між всіма учасниками освітнього процесу.

Отже, проблема якості фахової передвищої освіти та її забезпечення в Європі та азійських країнах становить значний інтерес для українських дослідників з точки зору розвитку національної системи оцінювання якості освіти в цілому. Значну увагу вони приділяють теоретико-методологічним основам оцінювання, концептуальним підходам щодо оцінки та виміру якості освіти і взаємодії публічної влади й громади в управлінні фаховою передвищою освітою.

У третьому розділі – Удосконалення механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою в умовах реформування – обґрунтовано заходи щодо створення системи інформаційно-організаційних механізмів під час взаємодії державного та громадського управління освітою. За допомогою взаємодії державного і громадського секторів в управлінні освітою, забезпечуються умови для розвитку та вдосконалення закладів фахової передвищої освіти, стимулюються і розширюються освітні технології, забезпечується вільний доступ населення до інформації. Керівнику закладу належить важлива роль в управлінських

технологіях і процесах. Оперативний аналіз інформації органами влади центрального, регіонального і місцевого рівнів сприяє своєчасному прийняттю управлінських рішень. Суттєвою проблемою, яка негативно впливає на підготовку кадрів для роботи в сфері фахової освіти, є матеріально-технічне забезпечення навчальних закладів, особливо закладів фахової передвищої освіти.

На шляху розвитку освітнього середовища в Україні існує цілий ряд проблем, які потребують вирішення. Важливе завдання перед освітою поставлено тезою «навчання впродовж усього життя». Освітня сфера швидко змінюється, що диктує необхідність створення короткотермінових навчальних програм перепідготовки й підвищення кваліфікації кадрів. Цю важливу функцію має виконувати система післядипломної освіти. Суттєвою проблемою, яка негативно впливає на підготовку кадрів для роботи в сфері фахової освіти, є матеріально-технічне забезпечення закладів освіти, особливо закладів фахової передвищої освіти.

Сьогодні молодь, отримавши робітничу професію, все більше обирає працевлаштування, при цьому отримання повної вищої освіти відходить на другий план. В період 2005 – 2020 роки кількість випускників закладів фахової передвищої освіти, які продовжили навчання задля отримання повної вищої освіти, зменшується. Запити громадського сектору на фахівців робітничих професій збільшуються. Проведений аналіз показників працевлаштування фахівців після отримання освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста надав можливість зробити певні висновки. Кількість випускників, які продовжують навчання у закладах вищої освіти зменшується, натомість збільшується кількість працевлаштованих. (Рис. 2, Рис. 3). Отже, актуальним і пріоритетним для випускників стає працевлаштування і сприяє цьому розвиток державно-громадської освіти, спрямований на забезпечення потреб держави, суспільства, роботодавців.

Система управління фаховою передвищою освітою в Україні перебуває у процесі постійних змін. Виникає потреба вдосконалення механізму державного управління фаховою освітою, зокрема розробки принципово нових підходів, форм і методів управління; визначення науково обґрунтованих нормативно-правових аспектів державного регулювання фахової передвищої освіти.

У сучасних умовах в закладах фахової передвищої освіти для того, щоб вижити й ефективно функціонувати, необхідно здійснювати узгодження цілей закладу з цілями батьків та здобувачів освіти, розвивати в них навички благодійності, громадянської активності з суб'єктами ринку праці та освіти; переглянути форми та методи профорієнтаційної роботи, прийняті та реалізації правових й управлінських рішень в освіті; вміти співпрацювати з жителями мікрорайону, меценатами, депутатами, організаціями та установами. Цей процес має забезпечуватися як відповідною нормативно-правовою базою, так і реальними механізмами дієвої громадської участі у розвитку фахової освіти.

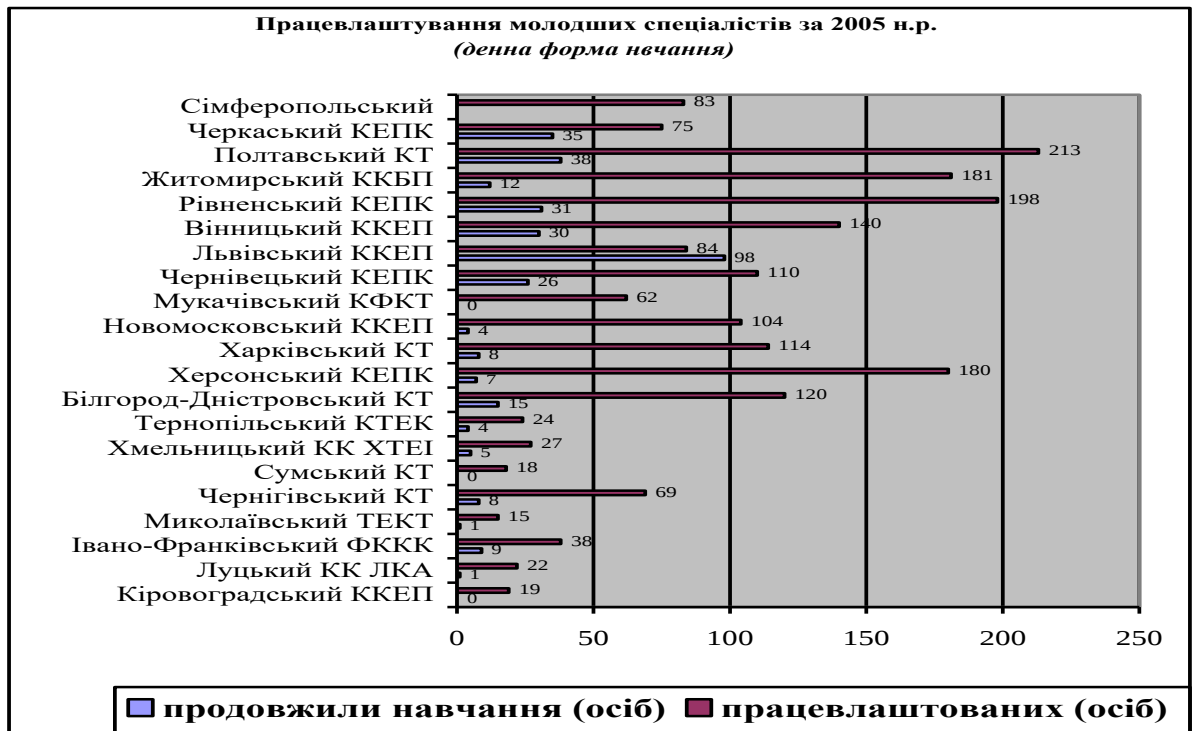

Рис.2. Працевлаштування молодших спеціалістів денної форми навчання за 2005 р.

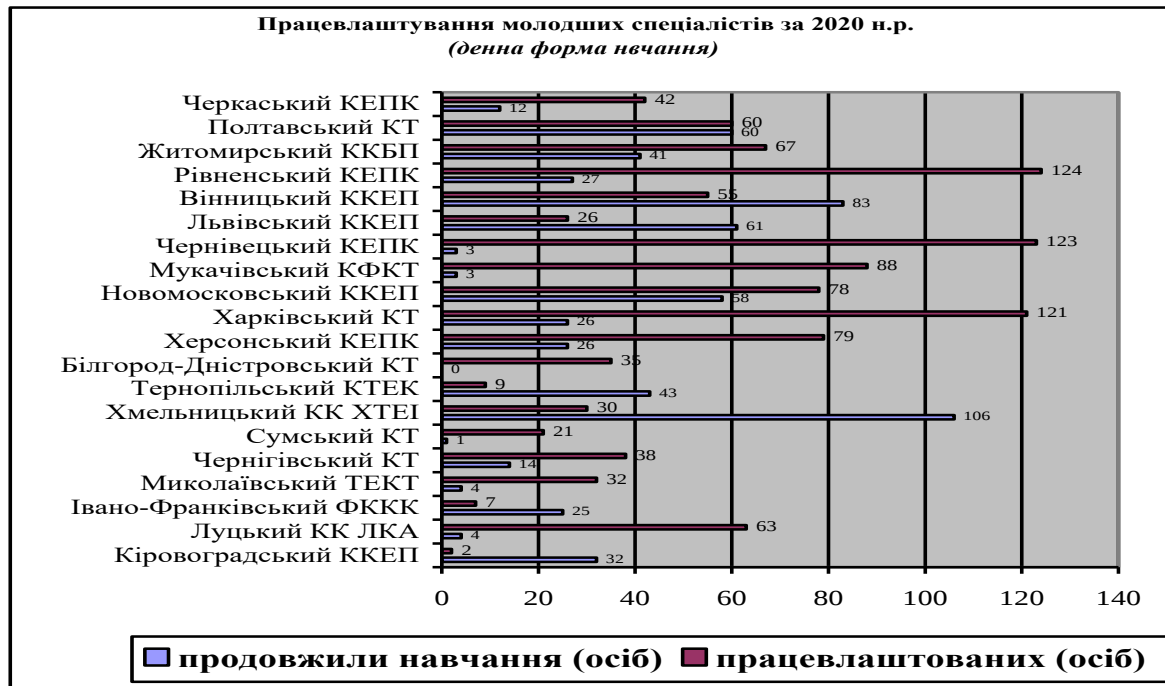

Рис.3. Працевлаштування молодших спеціалістів денної форми навчання за 2020 р.

Створені у закладі освіти громадські ради, органи управління, наглядові ради дозволяють здійснювати громадський контроль за діяльністю закладу освіти. Формою підзвітності є відкриті звіти керівників перед громадськістю, матеріали яких висвітлюють у пресі та розміщують на сайті в Інтернет мережі та в соціальних мережах.

Залучення представників усіх категорій учасників освітнього процесу (батьків, педагогів, студентів), а також представників громадськості та роботодавців до управління закладом освіти, дозволить забезпечити

підвищення якості надання освітніх послуг. Важливими є елементи механізмів державно-громадського управління (організаційного, інституційного, соціального, політичного, економічного, правового, мотиваційного, комплексного) через методи, ресурси, засоби об'єкту управління. Всі вони є послідовними та відображають взаємовідносини між суб'єктом управління (державою) та об'єктом управління (громадою) і спрямовані на реалізацію спільної мети.

Механізми публічного управління фаховою передвищою освітою у побудові взаємовідносин влади з громадськістю являє собою симбіоз різних засобів та ресурсів. Для забезпечення інноваційного розвитку освіти в Україні, розроблена Стратегія розвитку вищої освіти на період 2021 – 2031 роки, яка відповідає потребам економіки, інформаційного суспільства та забезпечить високу конкурентоспроможність молоді на ринку праці. Згідно Стратегії заклади вищої освіти в Україні надають певні рівні вищої освіти залежно від типу закладу освіти. В Україні існують три типи закладів: I - університет; II - академія, інститут; III - коледж (з 2021 року коледжі – заклади фахової передвищої освіти).

Важливою складовою змісту державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою є інституційний механізм державного управління, як складна система, призначена для практичного здійснення та досягнення визначених цілей, що охоплює сукупність органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадського сектору. Функціонування інституційного механізму передбачає виникнення певного роду відносини між органами державної влади, місцевого самоврядування та різними суб'єктами господарювання.

Підвищити ефективність державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою дозволить удосконалення правового забезпечення завдяки поєднанню міжнародних та національних правових норм і вимог, стратегічним завданням яких є забезпечення високого рівня підготовки фахівців, теоретичні знання і практичні навички, що відповідають потребам сучасного ринку праці.

Досвід закладів освіти країн Західної Європи у контексті співпраці з бізнес-середовищем буде корисним для України, оскільки дозволить здійснювати підготовку конкурентоспроможних фахівців, сприятиме соціальній адаптації та працевлаштуванню молоді.

Перспективним напрямком модернізації системи управління фаховою передвищою освітою в Україні вважаємо взаємодію державного та громадського менеджменту. Одним з вирішальних факторів, на нашу думку, є комплексне вирішення проблеми якості фахової передвищої освіти, що мінімізує соціальні загрози і ризики для груп людей, задіяних у сфері освіти, або зведе до допустимого рівня, який не загрожує успішній життєдіяльності та сталому розвитку України.

ВИСНОВКИ

Одержані в ході дослідження результати в сукупності розв'язують науково-практичне завдання, яке полягає у вдосконаленні механізмів у сфері публічного управління, розширено та переоцінено вже існуючі знання щодо удосконалення сучасних механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою.

Отримані в процесі дослідження результати дозволяють запропонувати такі узагальнення, висновки та рекомендації:

1. Систематизація теоретичних підходів до понять «механізми державно – громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою», «механізми державно – громадського управління» дозволила визначити суб'єктів процесу управління освітою як в межах територіальних громад, так і держави в цілому. Було визначено шляхи удосконалення державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою та запропоновано науково обґрунтовану компонентну структуру управління освітою, а саме: реалізація механізмів демократизації через взаємодію органів публічної влади й громадянського суспільства з метою покращення функціональної діяльності закладів фахової передвищої освіти; проаналізовано проблему державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою; сформульовано й науково-обґрунтовано модель механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою і напрями її реалізації.

2. Проведено аналіз функцій влади в управлінні фаховою передвищою освітою на основі комплексного підходу, визначено соціально-економічні оцінки фахової освіти. Окреслено основні шляхи модернізації нормативно-правового та організаційного механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою через сформовані стратегічні потреби в освіті, які реалізуються повністю та напрями розвитку кадрового потенціалу, через запропоновану систему рекомендацій з інтенсифікації освітнього процесу, а також підготовки управлінських кадрів до роботи в системі фахової передвищої освіти;

3. Досліджено та систематизовано закордонний досвід США, Німеччини, Франції, Великобританії у сфері державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою освітою. Розроблений підхід до оцінки ефективності механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою, що враховує економічні, соціальні та інформаційні критерії, дозволив провести комплексну оцінку державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою освітою на основі як існуючої статистики, так і думок учасників освітнього процесу. Особлива увага привернена до можливості застосування закордонного досвіду управління фаховою передвищою освітою в Україні в умовах децентралізації та зростання ролі громадського сектору в цьому процесі;

4. Аналіз нормативно-правової бази у сфері державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою в Україні дозволив

визначити головну проблему у розвитку державно-суспільних відносин, яка полягає у неузгодженості законів та підзаконних актів, що регулюють зазначену сферу. Важливим напрямком освітньої політики України на сучасному етапі є формування законодавчої бази, що відповідатиме європейським стандартам, національним інтересам та потребам суспільства. Проблема полягає в адаптації законодавства України в освітній сфері до нових умов розвитку суспільства, передусім пов'язаних з побудовою демократичної держави. Оновлення законодавства у сфері освіти сприятиме міжнародному визнанню національної фахової передвищої освіти в Україні. При цьому важливо зберегти кращі традиції та практики технікумів та коледжів, сформовані багаторічною попередньою діяльністю, створити умови для поєднання освіти з виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможних фахівців для забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави.

5. Результати дослідження особливостей державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою свідчать про недосконалість системи державного управління та регулювання галузі фахової передвищої освіти. Виявлено, що назріла необхідність проведення модернізації системи органів публічної влади, до компетенції яких належить забезпечення фахової передвищої освіти, щодо взаємодії з громадським сектором. Розкрито особливості державно-громадської взаємодії в управлінні закладом фахової передвищої освіти в умовах децентралізації влади. Розглянуто формування інституційного механізму державного управління фаховою передвищою освітою України на основі розроблених рекомендації з управління потенціалом закладів освіти на різних рівнях та його вплив на процеси становлення та реформування наукової політики закладів освіти.

6. Обґрунтовано шляхи формування інноваційної політики державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою освітою. Визначено показники ефективності фахової передвищої освіти в умовах розвитку інформаційного суспільства та децентралізації, як цілісної системи принципів ефективного функціонування структур фахової освіти, що включає принцип легітимності, культурно-генеративний принцип, принцип узгодженості соціально-універсальної і особової орієнтацій фахової освіти, принцип професійної підготовки в структурах фахової передвищої освіти. Проаналізована залежність організації державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою від запитів громадського сектору.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях з державного управління:

1. Беляєва О.П. Удосконалення сучасних механізмів управління фаховою передвищою освітою через підготовку менеджерів освіти. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління : зб. наук. пр. / Нац. ун-т цив. захисту України*. Харків, 2018. Вип. 1 (8). С. 427– 436. URL: <http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/>

[12457/1/Belayst.pdf](#)

2. Беляєва О.П. Управління закладом освіти на засадах державно-громадського партнерства: закордонний та український досвід *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління: зб. наук. пр. / Нац. ун-т цив. захисту України*. Харків, 2019. Вип. 2 (11). С. 470–481. URL:

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/12456/1/Belay1.pdf>

3. Беляєва О.П. Сучасні підходи до розвитку моделі державно-громадського управління освітою *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Зб.наук.пр.* Харків, 2020. Вип.1 (12). С. 572–580.

4. Беляєва О.П. Державно-громадське управління діяльністю закладів фахової передвищої освіти *Державне будівництво: електронне наукове видання ХарРі НАДУ*, 2020. Вип.1. URL: <http://db.journal.kharkiv.ua/index.php/db/article/view/85/80>

5. Беляєва О.П. Нормативно-правове забезпечення державно-громадського управління фаховою передвищою освітою. *Право та державне управління: збірник наукових праць [за ред. О. В. Покатаєвої]*. Запоріжжя КПУ, 2020. № 4. С. 178–184. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2020/27.pdf

6. Беляєва О.П. Система інформаційно-організаційних механізмів управління фаховою передвищою освітою. *Публічне управління і адміністрування в Україні: науковий журнал [за ред. С. Римантас.]*. Одеса, 2020. № 20. С. 17–20. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2020/20-2020/5.pdf>

Публікації в закордонних наукових виданнях за фахом:

7. Беляєва О. П. Державно-громадське управління діяльністю закладів фахової передвищої освіти. / State-public department of activity of institutions of professional education. *Innovative and information technologies in educational processes: Monograph 38*. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2020 - P. 365, p.p. 26 – 32. URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/60079adc171c4a4828421ab4cb3b1a5a.pdf>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Беляєва О.П. Особливості становлення вчителя суспільних дисциплін. *Актуальні проблеми сучасної науки: збірник наукових праць магістрантів*. Суми, 2007. С.17 - 21.

9. Беляєва Е.П., Луценко С.Н. Педагогика мира в опыте гражданского образования молодежи Сумской области. *Институты гражданского общества в модернизации социокультурного и образовательного пространства России: материалы Девятой межрегиональной научно-практической конференции*. Курск, 2012. С. 71-74

Особистий внесок автора: розроблено модель педагогіки миру при формуванні громадянської свідомості молоді.

10. Беляєва О.П. Особливості системи професійного розвитку викладачів вищої школи у США. *Магістратура: стан, проблеми,*

перспективи розвитку: Збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції, 14-15 листопада 2012 р. Суми, 2012. С. 62-67.

11. Беляєва О.П. Особливості виховання підростаючого покоління в сучасному світі. *Кадетська освіта і виховання – ефективна система підготовки молоді до державної служби з дитинства на краях військово – патріотичних традицій*: матеріали I Міжнародної науково – практичної конференції, 14-16 березня 2013р. Суми, 2013. С. 38-44.

12. Бе́ляєва О.П. Цебро Я.І. Педагогічний коучинг як інноваційна технологія підвищення кваліфікації менеджерів освіти. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, Суми, 6-7 квітня 2016, Суми, 2016. С.11 - 14.

Особистий внесок автора: визначено стратегічні напрями вдосконалення організаційно-правового механізму підвищення кваліфікації керівників закладів освіти.

13. Бе́ляєва О.П. Компетентності керівника навчального закладу як інструмент його професійного зростання. *Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 8 грудня 2016р., Суми, 2016. С. 175 – 179.

14. Беляєва О.П. Використання передового зарубіжного досвіду в освіті як педагогіка партнерства між країнами. *Формування громадянської культури в новій українській школі: традиційні практики*: матеріали III Усеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. м.Суми, 6-7 квітня 2019р. Суми, 2019. С. 11-14.

15. Бе́ляєва О.П. Хай стелиться вам доля рушниками. *Сумщина від давнини до сьогодення: проблеми ідентичності, ментальності, самосвідомості*: матеріали обласного круглого столу. м.Суми, 30 січня 2019 р. Суми, 2019. С.22-24.

16. Беляєва О.П. Механізм взаємодії держави та закладів вищої освіти різних форм власності в історичній ретроспективі *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти*: збірник наукових праць. Суми, 2019. URL: https://drive.google.com/file/d/1Y4xPjoXNwszh_X6UerMWzL_GkNvu5SCAW/view

17. Беляєва О.П. Використання маркетингу інновацій в освіті *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*, м.Суми, 28 травня 2020р. Суми, 2020. С.102-106.

18. Беляєва О.П. Перспективи маркетингу інновацій в системі освіти
*XLV International Scientific and Practical Conference Spring Scientific meeting -
2020*: матеріали наук.-практ. інтернет-конф. м.Суми, 22 травня 2020р. Суми,
2020 С. 62-66. URL: <http://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/1%D1%87%D0%B0%D1%>

[81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%A1%D1%83%D0%BC%D0%B8.pdf](#)

19. Беляєва О.П. Державно-громадське управління діяльністю закладів фахової передвищої освіти. *Innovation in science modern challenges*: збірник матеріалів III Міжнародної інтернет-конференції м. Мюнхен Німеччина, 25-26 травня 2020 р., С.261-266. URL: http://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/%D0%9D%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%87%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B0_26.05.pdf

20. Беляєва О.П. Державно-громадське управління освітнім закладом. *Традиції та нові наукові стратегії у Центральній та Східній Європі*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м.Київ, 26-27 червня 2020р. Київ, 2020. С.80-88.

АНОТАЦІЯ

Беляєва О.П. Механізми державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Національний університет цивільного захисту України. – Харків, 2021.

Дослідження присвячено теоретико-методологічним засадам державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою. Обґрунтовано механізми, принципи та моделі державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою, запропоновано створення комплексу нових механізмів взаємодії держави і громади під час управління фаховою передвищою освітою, зокрема підвищення рівня інформування представників місцевої влади та громади, щодо сумісної співпраці та спільного управління закладом фахової передвищої освіти, впровадження системи законодавства в сфері освіти задля покращення якості освіти та формування нового покоління конкурентноспроможних випускників на ринку праці.

Визначено методологічні та наукові засади функціонування організаційно-економічного, інформаційного та правового механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою з використанням нових освітніх технологій та засобів менеджменту освіти. Здійснено аналіз організаційного механізму державно-громадської взаємодії в управлінні закладами фахової передвищої освіти. Обґрунтовано, що механізми відрізняються роллю держави як суб'єкта впливу на об'єкт державного управління – заклад фахової передвищої освіти незалежно від форми власності. Установлено, що комплексний організаційний механізм державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою перебуває в постійному розвитку. Досліджено сучасний стан функціонування механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні закладами фахової передвищої освіти.

Запропоновано удосконалення механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні фаховою передвищою освітою. У цьому контексті подано науково обґрунтовану компонентну структуру формування механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні закладом фахової передвищої освіти.

Здійснено модернізацію механізмів державно-громадської взаємодії в управлінні на основі формування класифікації локальних нормативно-правових актів. Аргументовано, що модернізація механізмів державно-громадського взаємодії в управлінні освітою здійснюється на основі формування класифікації локальних нормативно-правових актів із виділенням їх основної, процесуальної й організаційної категорій. Це необхідно з метою конкретизації загальних норм щодо практики трудових відносин у закладах фахової передвищої освіти з урахуванням матеріального, організаційно-процесуального й мотиваційного аспектів.

Методологічну базу дисертації склали такі загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: метод синергетики (для осмислення особливостей формування конструктивної співпраці органів державного управління та системи державно-громадського управління щодо ефективності діяльності закладу фахової передвищої освіти); вибірки, аналізу й узагальнення (під час розгляду закордонного та вітчизняного досвіду державного та громадського управління закладом освіти, у тому числі закладом фахової передвищої освіти); абстрагування та дедуктивний метод (для обґрунтування положень законодавства України та вдосконалення вітчизняної законодавчої бази у сфері освіти, а також конкретизації в ньому складових засад розвитку закладу освіти).

Інформаційну базу дослідження склали чинне вітчизняне та зарубіжне законодавство у сфері державного управління та освіти, наукові розробки та напрацювання дослідників у цій сфері та періодична література. При цьому в дисертації використані статистичні й інформаційні матеріали Міністерства освіти і науки України, Державної служби статистики України тощо.

Ключові слова: *механізми державного управління, громадське управління, механізми державно-громадської взаємодії в управлінні, контент-аналіз державно-громадської взаємодії, система вищої освіти, фахова передвища освіта, управління освітнім процесом, механізм управління дистанційним навчанням.*

ANNOTATION.

Belyaeva O.P. Mechanisms of state-public interaction in the management of professional pre-higher education. – Manuscript.

Thesis for the degree of candidate of sciences in public administration, specialty 25.00.02 – mechanisms of public administration – National University of Civil Protection of Ukraine – Kharkov, 2021.

The study is devoted to the theoretical and methodological principles of state-social interaction in the management of institutions of professional

preemptive education of various forms of ownership. Mechanisms, principles and models of state and public interaction in the management of vocational pre-higher education are justified, proposed the creation of a set of new mechanisms for interaction between the state and the community in the management of vocational pre-higher education, in particular improving the awareness of local authorities and the community, joint cooperation and joint management of the institution of vocational advanced education, the introduction of a system of legislation in the field of education to improve the quality of education and the formation of a new generation of competitive graduates in the labor market.

Methodological and scientific foundations of functioning of organizational-economic, information and legal mechanisms of state-social interaction in management of professional advanced education using new educational technologies and educational management tools have been defined. An analysis of the organizational mechanism of state-social cooperation in the management of institutions of vocational early education was carried out. It is justified that the mechanisms differ in the role of the state as a subject of influence on the object of public administration – the establishment of professional preliminary education, regardless of the form of ownership. It has been established that the complex organizational mechanism of state-public interaction in the management of professional pre-higher education is in constant development. The current state of functioning of mechanisms of state-social interaction in management of institutions of professional advanced education has been investigated.

Improvement of mechanisms of state-social interaction in management of professional pre-higher education is proposed. In this context, a scientifically based component structure of the formation of mechanisms of state-public interaction in the management of the institution of vocational early education is presented.

The mechanisms of state-public cooperation in management were modernized on the basis of the classification of local regulatory legal acts. It is argued that the modernization of mechanisms of state-public interaction in education management is carried out on the basis of the formation of a classification of local regulatory legal acts with the allocation of their main, procedural and organizational categories. This is necessary in order to specify the general standards regarding the practice of labor relations in institutions of professional advanced education, taking into account material, organizational and procedural and motivational aspects.

The methodological basis of the dissertation was composed of such general scientific and special methods of knowledge: the method of synergy (to understand the peculiarities of the formation of constructive cooperation between public administration bodies and the system of state-public administration in the effectiveness of the institution of professional early education); sampling, analysis and generalization (when considering foreign and domestic experience of state and public management of an educational institution, including the institution of professional advanced education); abstraction and deductive method (to substantiate the provisions of Ukrainian legislation and improve the domestic

legislative framework in the field of education, as well as to specify in it the constituent foundations of the development of an educational institution.

The information base of the study was compiled by the current domestic and foreign legislation in the field of public administration and education, scientific developments and developments of researchers in this field and periodic literature. At the same time, the dissertation uses statistical and information materials from the Ministry of Education and Science of Ukraine, the State Statistics Service of Ukraine, etc.

Keywords mechanisms of public administration, public administration, mechanisms of state-public interaction in management, content analysis of state-public interaction, system of higher education, professional pre-higher education management of educational process, mechanism of management of distance learning.

Відповідальна за випуск Луценко Світлана Миколаївна

Підписано до друку 20.03.2021 р.
Формат 60х84 1/16. Обл.-вид. арк. 0,9.
Гарнітура Таймс. Тираж 100 прим.

Віддруковано з оригінал-макета в друкарні ФОП Леонов Д.С.
61023, м. Харків, вул. Весніна, 12, тел. (057) 717-28-80.